

**СУЧАСНІ ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ
АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ПРОТИДІЇ
ГЕНДЕРНО-ОБУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ**

Друзенко А.В.

*консультатка з розробки гендерної політики Офісу Віцепрем'єрки з
питань європейської та євроатлантичної інтеграції Фонду ООН у
галузі народонаселення в Україні
м. Київ, Україна*

Риженко І.М.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янука
м. Рівне, Україна*

Адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції науковці трактують як здійснювану в чітко регламентованій формі суспільних правовідносин, які виникають підчас здійснення підрозділами Національної поліції (їх посадовими та службовими особами), правоохоронну діяльність, що охоплює розгляд справ про адміністративні правопорушення і прийняття владних рішень (актів) у встановленому законом порядку і формах, з метою досягнення певних правових результатів, пов'язаних із застосуванням заходів адміністративного примусу до порушників чинного законодавства у сфері функціонування Національної поліції [2, с. 73-77].

Ефективність здійснення органами та підрозділами поліції адміністративно-юрисдикційної діяльності безперечно залежить від урегульованості у відповідних нормативно-правових актах процедурних моментів застосування заходів впливу, дотримання гарантій прав і свобод людини, правильності проведення юридичної оцінки інформації про правопорушення та аналізу конкретних юридичних фактів. Правильне та ефективне використання поліцією можливостей адміністративної юрисдикції сприяє відчутному впливу на стан правопорядку та в цілому на правомірне функціонування інших органів адміністративної юрисдикції [3, с. 9]

Відповідно до ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» поліція наділена в сфері адміністративно-юрисдикційної діяльності

такими основними повноваженнями: – вживати заходи з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняти виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення; – вживати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення; – здійснювати своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події; – у випадках, визначених законом, здійснювати провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймати рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечувати їх виконання; – доставляти у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення, та осіб, які вчинили адміністративне правопорушення; – вживати заходів для запобігання та припинення насильства в сім'ї [4; 3, с. 6–7].

Із наведених визначень вбачається, що в ході реалізації цих повноважень поліція охороняє зазначені об'єкти від протиправних посягань, у тому числі засобами її адміністративно-юрисдикційної діяльності [3, с. 6-7].

Якщо звернутися до Кодексу України про адміністративні правопорушення, то статтею 173-2 визначено, що вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі винесення такого припису, – тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до десяти діб. Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, – тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб [1].

У справах про адміністративні правопорушення за статтею 173-2 «Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про

місце свого тимчасового перебування» протоколи про правопорушення мають право складати уповноважені на те посадові особи органів Національної поліції [1].

Можна сформулювати такі характеристики адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції щодо протидії гендерно-обумовленому насильству:

– юрисдикційна діяльність є абсолютно офіційною та здійснюється у встановленому законом порядку, уповноваженими органами поліції від імені держави;

– юрисдикційна діяльність за своїм змістом є офіційний порядок розгляду та вирішення справ про адміністративні правопорушення, що пов'язані з вчиненням гендерно-обумовленого насильства, з прийняттям органами поліції владного рішення про притягнення винного до адміністративної відповідальності;

– юрисдикційна діяльність розпочинається із попереднього встановлення органами поліції факту вчинення правопорушення – гендерно-обумовленого насильства;

– суб'єктом правопорушення є фізична особа, яка вчинила гендерно-обумовлене насильство;

– юрисдикційна діяльність Національної поліції щодо протидії гендерно-обумовленому насильству здійснюється на підставі статті 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка передбачає адміністративну відповідальність за гендерно-обумовлене насильство;

– метою юрисдикційної діяльності Національної поліції щодо протидії гендерно-обумовленому насильству є притягнення винного суб'єкта до відповідальності, захист та відновлення прав потерпілої особи від наслідків гендерно-обумовленого насильства, попередження подальших фактів вчинення гендерно-обумовлених насильств, відновлення належного стану правопорядку.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
2. Комісаров С. А. Особливості адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції України. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Юридичні науки. 2018. Т. 29(68), № 2. С. 73-77.
3. Константінов С.Ф., Братель С.Г., Басс В. О. та інші. Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури». 2016. 336 с.
4. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. Ст. 379.